

Amsterdam, 11 september 2025

Geachte Kamerleden,

De kosten voor veterinaire zorg zijn de afgelopen jaren sterk gestegen. Het onderzoeksrapport van Ecorys (Onderzoek naar de prijsontwikkelingen in de diergeneeskundige zorg, 18 december 2024) concludeert dat de kosten voor spoedzorg twee tot tweeënhalf keer sneller zijn gestegen dan de inflatie¹. Naar deze kostenstijging wordt onderzoek gedaan door de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Maar ook voordat de uitkomsten van dat onderzoek bekend zijn, is er al veel duidelijk over waarom de prijzen zo gestegen zijn.

Naar de stellige overtuiging van de Sophia-Vereeniging is de stijging van de tarieven niet los te zien van de overname van particuliere dierenartsenpraktijken door enkele grote buitenlandse investeringsmaatschappijen. Volgens het genoemde onderzoeksrapport van Ecorys zijn er naar schatting 1.200 praktijken voor gezelschapsdieren in Nederland. Daarvan zijn er 490 in handen van internationale private-equitybedrijven (40,8%), met name IVC Evidensia (ruim 300 klinieken en 8 dierenziekenhuizen) en Anicura (118 klinieken).

Dat de kosten voor de spoedzorg veel sneller zijn gestegen dan de inflatie komt doordat deze grote ketens in veel regio's inmiddels een monopoliepositie hebben opgebouwd, zeker buiten de reguliere werktijden. Wie 's avonds of in het weekend spoedzorg nodig heeft voor zijn huisdier, is in deze regio's aangewezen op een kliniek die in handen is van een keten. Van die monopoliepositie wordt misbruik gemaakt door tarieven te vragen die soms wel drie keer zo hoog zijn als de reguliere prijzen. De eigenaar heeft als enige alternatief zijn dier niet te laten behandelen of zorg uit te stellen, met ernstig dierenleed tot gevolg.

Niet alleen binnen de spoedzorg worden de prijzen kunstmatig opgedreven. *NRC* onthulde op 30 mei jl. hoe het management van Evidensia er bij de eigen dierenartsen op aandringt om vaker röntgenfoto's te maken, ook als dat zinloos is. De klant weet dat toch niet. Eerder schreef *NRC* dat dierenartsen van Evidensia een bonus ontvingen als ze vaker doorverwezen naar de eigen dure dierenziekenhuizen². Dat drijft de prijs verder op en ook hier kan de klant niet beoordelen of dat zin heeft³.

Uit deze en andere berichtgeving blijkt dat het management van Evidensia zich in de eerste plaats bekommert om het maken van zo veel mogelijk winst en daarbij niet handelt in het belang van het dier, de eigenaar en/of de dierenarts. De ketenvorming heeft geleid tot een stijging van de prijzen voor dierenzorg, vooral als het om spoedhulp gaat. Het gevolg is dat veel dieren niet de zorg krijgen die ze nodig hebben, eigenaren met enorme rekeningen worden geconfronteerd en dierenartsen bezwijken onder de werkdruk.

Naast de druk om dure behandelingen voor te schrijven, wordt ook de autonomie van de dierenarts aangetast doordat de tarieven door het hoofdkantoor worden bepaald. Bovendien stak Evidensia jarenlang bewust de pensioenpremies van dierenartsen in eigen zak, zo toonde *NRC*^{4 5}. Inmiddels vindt bij Evidensia een uittocht plaats van personeel dat ontevreden is over de commerciële werkwijze van het bedrijf. Daarmee komt de diergeneeskundige zorg in Nederland, die kampt met grote personeelstekorten, nog meer onder druk te staan.

Medische zorg voor huisdieren die van ons afhankelijk zijn, is geen luxe, maar noodzaak. Eigenaren met een huisdier in nood, die 's avonds of in het weekend geen andere keuze hebben dan zich tot een kliniek te wenden die in handen is van een van de grote ketens, zouden niet geconfronteerd moeten worden met zeer hoge bedragen, die alleen kunnen worden gevraagd omdat concurrentie in de regio is overgenomen.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2025/04/03/kamerbrief-ontwikkelingen-diergeneeskundige-zorg>

² <https://www.nrc.nl/nieuws/2025/01/14/meer-huisdieren-en-hun-baasjes-doorverwezen-naar-het-dure-dierenziekenhuis-dan-krijgen-dierenartsen-van-investeerder-evidensia-een-bonus-a4879543>

³ <https://www.nrc.nl/nieuws/2025/05/29/dierenartsen-zijn-najagen-van-hoge-omzet-bij-commerciële-keten-evidensia-zat-tientallen-klinieken-dicht-door-leegloop-a4895057>

⁴ <https://www.nrc.nl/nieuws/2025/05/29/dierenartsen-zijn-najagen-van-hoge-omzet-bij-commerciële-keten-evidensia-zat-tientallen-klinieken-dicht-door-leegloop-a4895057>

⁵ <https://www.nrc.nl/nieuws/2025/09/08/evidensia-wist-al-jaren-dat-de-eigen-dierenartsen-te-weinig-loon-kregen-maar-greep-niet-in-a4905402>

De Nederlandse wet laat er geen misverstand over bestaan: elke eigenaar is verplicht om een dier de vereiste zorg te bieden. Dan gaat het niet alleen om huisvesting, voedsel en drinkwater, maar ook om diergeneeskundige zorg. Wie zijn huisdier de benodigde zorg onthoudt, en niet naar de dierenarts gaat als dat echt nodig is, is strafbaar. De maximumstraffen voor dierenmishandeling en dierenverwaarlozing zijn door de Tweede Kamer 2023 flink aangescherpt. Dat gebeurde met een grote Kamermeerderheid. Daarmee gaf de Kamer aan veel waarde te hechten aan de goede bescherming van dieren.

Goede en betaalbare diergeneeskundige zorg is naar onze stellige overtuiging onmisbaar voor deze bescherming van dieren. Dit wordt echter ondermijnd door de opmars van grote ketens die in handen zijn van investeringsmaatschappijen die winst als primaire doelstelling hebben. Naar de mening van de Sophia-Vereeniging is er alle aanleiding voor de politiek om in te grijpen en om de diergeneeskundige zorg te bevrijden uit de wurggreep van investeringsmaatschappijen.

De Sophia-Vereeniging vindt dat de regering vijf maatregelen zou moeten nemen om de prijzen van de dierenzorg betaalbaar te houden. Sommige maatregelen kunnen al op korte termijn worden ingevoerd.

1) Stel maximumtarieven in voor diergeneeskundige zorg.

Nederland kende tot 1998 maximumtarieven voor de dierenarts. Na de afschaffing van die maximumtarieven stegen de prijzen. En sinds de overnamegolf door buitenlandse ketens zijn de prijsstijgingen helemaal doorgeschoten. Een herinvoering van maximumbedragen kan daar een einde aan maken.

2) Pak de overnames aan van dierenartsenpraktijken door buitenlandse investeringsbedrijven, die niet het belang van het dier, maar het belang van de aandeelhouder voorop hebben staan.

Verbied verdere overnames of maak ze ongedaan. In Frankrijk is dat ook gebeurd: daar heeft de rechter de overname van praktijken door Evidensia teruggedraaid⁶. Pas zo nodig de wet aan om dat mogelijk te maken.

3) Leid meer dierenartsen op.

Nu mogen elk jaar slechts 240 studenten met de opleiding diergeneeskunde beginnen. Omdat niet elke student die aan zijn opleiding begint deze ook voltooit (ongeveer driekwart van de beginnende studenten haalt de eindstreep) is het aantal afgestudeerden nauwelijks voldoende om dierenartsen die met pensioen gaan te vervangen. En dat terwijl er een schreeuwend tekort is aan dierenartsen.

4) Maak het wettelijk mogelijk dat paraveterinair meer handelingen mogen verrichten.

Zo'n maatregel kan bijdragen aan het verlichten van de werkdruk van dierenartsen en kan ook een remmend effect hebben op de prijsstijgingen van dierenartskosten.

5) Schaf de btw op diergeneeskundige zorg af, als het moet in Europees verband.

Afschaffen van de btw zou ook stroken met artikel 2.2.8 van de Wet dieren. Daarin staat dat het verboden is om gehouden dieren de nodige zorg te onthouden. Daar valt ook medische zorg onder. Het is niet uit te leggen dat de overheid het nakomen van deze wettelijke verplichting belast met het maximale btw-tarief.

Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren, 11 september 2025

Deze position paper wordt onderschreven door Stichting DierenLot en de Koninklijke Hondenbescherming en meer dan 100.000 bezorgde dierenliefhebbers die onze petitie op dit onderwerp hebben getekend.

⁶ <https://news.vin.com/default.aspx?pid=210&ld=11617926&f5=1>